

 POVJERENIK ZA INFORMIRANJE
Republika Hrvatska

STRATEŠKI PLAN
POVJERENIKA ZA INFORMIRANJE
za razdoblje 2018-2020.

Zagreb, svibanj 2017.

Uvod

Povjerenik za informiranje neovisno je tijelo osnovano Zakonom o pravu na pristup informacijama (NN 25/13, 85/15, dalje u tekstu ZPPI) s ciljem zaštite, praćenja i promicanja prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija. Prava građana na pristup informacijama u posjedu tijela javne vlasti štite se Zakonom o pravu na pristup informacijama, koji pruža zakonodavni okvir za ovo Ustavom Republike Hrvatske zajamčeno pravo (čl. 38., st. 4.). Povjerenik za informiranje djeluje kao žalbeno (drugostupanjsko) tijelo u postupcima ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija, prati provedbu ZPPI, postupa po predstavkama i provodi inspekcijski nadzor, promiče pravo na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija. Dodatno, nadležnost Povjerenika propisana je i Zakonom o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13), u pogledu rješavanja o žalbama po zahtjevima za informacije o okolišu. Stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o arhivskom gradivu i arhivima očekuje se proširenje nadležnosti i na rješavanje u drugom stupnju povodom zahtjeva za dostupnost arhivskog gradiva.

Povjerenik osigurava i primjenu međunarodnog i europskog regulatornog okvira, odnosno konvencija i europskih direktiva – Direktive EU o ponovnoj uporabi informacija 2003/98/EZ, 2013/37/EU, Direktiva 2013/37/EU Europskog parlamenta i vijeća od 26. lipnja 2013. o izmjeni Direktive 2003/98/EZ o ponovnoj uporabi informacija javnog sektora Konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (Aarhuška konvencija), te Direktive o javnom pristupu informacijama o okolišu 2003/4/EZ.

Kao preduvjet transparentnoj i odgovornoj javnoj vlasti, pravo na pristup informacijama omogućuje građanima i pravnim osobama, domaćim i stranim, pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija tijela javne vlasti, uz iznimku onih informacija za koja postoje zakonska ograničenja radi zaštite drugih Ustavom priznatih interesa. Pravo na pristup informacijama ostvaruje se dvojako - putem podnošenja zahtjeva za pristup informacijama te redovnim obavještanjem javnost o svom radu, potrošnji javnih sredstava te donošenju odluka kao pitanjima od javnog interesa. ZPPI je u tom smislu preventivni alat za borbu protiv korupcije, koji s jedne strane jača otvorenost rada, a s druge strane sužava prostor zlouporabe tijela javne vlasti, poticajno djelujući na zakonitost i pravilnost u postupanju. Uz to, noviji razvoj regulative na europskoj razini i informacijska tehnologija omogućavaju otvaranje podataka javnog sektora za korištenje i ponovnu uporabu privatnom i civilnom sektoru stvaranjem dodane vrijednosti za društvo.

Kako bi se Zakon o pravu na pristup informacijama provodio dosljedno, potrebno je osigurati institucionalni kapacitet nadzornog tijela, kao i administrativni kapacitet samih tijela javne vlasti da pravodobno pružaju potpune i točne informacije, kao i funkcionalne pretpostavke uređenog pravnog sustava u kojem svi njegovi segmenti djeluju usklađeno i efikasno.

Osnovni zadaci Povjerenika za informiranje kao neovisne institucije su:

(a) *zaštita* prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija, koju obavlja provedbom žalbenog postupka i inspekcijskog nadzora, postupanjem po predstavkama te pružanjem pomoći tijelima javne vlasti i građanima;

(b) *praćenje* ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija provedbom stručno-analitičkih postupaka u svrhu prikupljanja i analize podataka koji predstavljaju temelj za izvješćivanje i izradu preporuka za poboljšanje stanja i usklađivanje zakonodavnog okvira te aktivnosti u području zaštite prava na pristup informacijama, osobito inspekcijskog nadzora;

(c) *promicanje* prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija, provedbom promotivno-edukativnih aktivnosti radi jačanja svijesti građana i drugih korisnika o njihovom Ustavom zajamčenom pravu na pristup informacijama i ponovnoj uporabi informacijama te načinima njihova ostvarivanja, poticanje proaktivne objave informacija i otvorenih podataka, informiranje javnosti o stupnju transparentnosti i otvorenosti javne vlasti te radu Povjerenika za informiranje, kao i educiranje tijela javne vlasti u svrhu pravilne provedbe Zakona.

Ostvarenje ovog Ustavom i Zakonom zajamčenog prava dodatno operacionalizirano provedbom strateških dokumenata.

Uz trogodišnje strateške planove Povjerenika za informiranje, ključni strateški dokumenti kojima su predviđene mjere iz djelokruga Povjerenika za informiranje uključuju Akcijski plan 2017-2020. uz Strategiju razvoja javne uprave 2015-2020. godine kao i akcijske planove i strateške dokumente u postupku usvajanja, s očekivanom primjenom u razdoblju 2018-2020.: Akcijski plan za razdoblje 2017-2018. uz Strategiju suzbijanja korupcije 2015-2020. (nastavno na prethodni akcijski plan za razdoblje 2015-2016.), Akcijski plan Inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast 2017-2019. (nastavno na prethodne akcijske planove 2014-2016, 2011-2014), Akcijski plan za provedbu Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2016. do 2018. godine (u nacrtu, nastavno na Strategiju zaštite i promicanje ljudskih prava 2013-2016.), kao i Strategija e-Hrvatska 2020. (u nacrtu).

Godišnjim planom rada Povjerenika za informiranje predviđeni su pojedini ciljevi i zadaće koji će se provoditi tijekom godine, a odnose se na provedbu drugostupanjskog postupka u predmetima ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija, inspekcijski nadzor, nadzor nad provedbom i praćenje provedbe Zakona, uspostavljanje međunarodne suradnje i suradnje s tijelima Europske unije te domaće stručne suradnje i suradnje s tijelima javne vlasti, informiranje javnosti i promicanje prava na pristup informacijama, predlaganje i provedbu programa za usavršavanje u području prava na pristup informacijama, pripremu dokumentacije za projekte koji se sufinanciraju iz Europskog socijalnog fonda, Dobro upravljanje, OP Učinkoviti ljudski potencijali, zatim analitičke poslove usmjerene na praćenje provedbe Zakona, pripremu stručnih publikacija, vodiča, priručnika i uputa za tijela javne vlasti i korisnike Zakona, te izvješćivanje Hrvatskog sabora i javnosti o provedbi Zakona i poštivanju prava na pristup informacijama kao i izvješćivanje Europske komisije o provedbi Direktive o ponovnoj uporabi informacija.

Proces ustrojavanja Ureda povjerenika za informiranje odvijao se od kraja 2013., a u 2016. i 2017. godini fokusirao se na funkcionalnu nadogradnju i usustavljanje zadataka iz djelokruga rada Povjerenika, poput uvođenja novih alata za standardizaciju primjene Zakona od strane tijela javne vlasti izradom Tražilice odluka

i mišljenja Povjerenika za informiranje, daljnjim unaprjeđivanjem sustava za podnošenje godišnjih izvješća tijela javne vlasti, sustava pisarnice i drugo. U periodu koje dolazi očekuje se daljnja izgradnja kapaciteta i podizanje razine specifičnih znanja vezanih uz korištenje mehanizama za primjenu regulative iz područja ponovne uporabe informacija.

Analiza stanja

Pravo na pristup informacijama ostvaruje se s jedne strane proaktivnim objavljivanjem informacija tijela javne vlasti ili postupanjem na zahtjev građana, a postupanje tijela javne vlasti od kojeg se informacije traže podložno je kontroli od strane neovisnog tijela – Povjerenika za informiranje.

Njegova je zadaća postupati i kao žalbeno tijelo u slučaju odbijanja zahtjeva za davanje informacije o okolišu. Odluke Povjerenika za informiranje, kao i svaki drugostupanjski upravni akt podložne su kontroli Visokog upravnog suda Republike Hrvatske. Tim je postupovnim i institucionalnim mehanizmima zajamčeno ostvarivanje prava na pristup informacijama. Kao najčešći problemi u provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama uočeno je kako i dalje perzistiraju sljedeći izazovi:

- Uskraćivanje prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija od strane tijela javne vlasti, donošenjem rješenja koja nisu utemeljena na zakonu i pravilno provedenom postupku, odnosno šutnjom uprave
 - o *Kao načini rješavanja problema ističu se efikasno postupanje po žalbama, postupanje po predstavkama, provedba inspekcijskog nadzora, edukacija službenika za informiranje postupanje po predstavkama, provedba inspekcijskog nadzora, provedba edukacijskih programa, davanje mišljenja i uputa, objava odluka i mišljenja na internetskoj stranici Povjerenika.*
- Nedovoljna razina proaktivne objave informacija na Internet stranicama te objava otvorenih podataka, kako u pogledu količine i vrste informacija, tako i u pogledu formata i pristupačnosti informacija, iako postoje i određeni pomaci;
 - o *Kao načini rješavanja problema ističu se postupanje po predstavkama, provedba inspekcijskog nadzora, provedba edukacijskih programa, izrada analitičkih studija o objavi pojedinih vrsta informacija, davanje mišljenja i uputa, te poticanje objave određenih skupova podataka putem akcijskih planova.*
- Savjetovanja s javnošću se ne provode u dovoljnoj mjeri, u odgovarajućem vremenskom okviru i na odgovarajući način, posebno na lokalnoj razini;
 - o *Kao načini rješavanja problema ističu se postupanje po predstavkama, provedba inspekcijskog nadzora, provedba edukacijskih programa, izrada analitičkih studija o provedbi savjetovanja s javnošću, davanje mišljenja i uputa u pogledu provedbe savjetovanja za pojedine vrste akata, izrada publikacija i promotivnih materijala.*
- Službenici za informiranje nisu dovoljno educirani, usprkos velikom broju edukacija koje Povjerenik za informiranje provodi širom države, svjestan rizika

da se službenici za informiranje često mijenjaju. Stoga perzistiraju problemi vezani uz postupanje u okviru zakonskih rokova, poznavanje upravnog postupka i drugih zakona koji reguliraju posebne vrste informacija, prava na informaciju ili ograničenja, provedba testa razmjernosti i javnog interesa, postupanje sa zahtjevima koji uključuju velik broj informacija i drugo;

- *Kao načini rješavanja problema ističu se kontinuirano usavršavanje i edukacija službenika za informiranje i drugih zaposlenika i čelnika tijela javne vlasti, izrada publikacija i pomoćnih materijala, objava odluka i mišljenja na internetskoj stranici Povjerenika, odgovaranje na upite, provedba inspekcijskog nadzora s nalaganjem mjera za uklanjanje nepravilnosti.*
- Dio tijela javne vlasti nije imenovao službenika za informiranje, te učestalo propušta na Internet stranici na vidljivom i lako dostupnom mjestu objaviti podatke o službeniku za informiranje i njegove kontakt podatke (e-pošta, telefon), zajedno s podacima o načinu ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija;
 - *Kao načini rješavanja problema ističu se kontinuirano usavršavanje i edukacija službenika za informiranje i drugih zaposlenika i čelnika tijela javne vlasti, izrada publikacija i pomoćnih materijala, davanje preporuka i smjernica, provedba inspekcijskog nadzora s nalaganjem mjera za uklanjanje nepravilnosti.*
- Četiri petine tijela javne vlasti dostavilo je godišnje izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama, što ukazuje na problem u poštivanju Zakona, s obzirom da je za isto propisana prekršajna sankcija. Dodatni je problem kvaliteta dostavljenih izvješća, budući sadrže netočnosti i nepravilnosti te su samo djelomično relevantan izvor informacija u sklopu aktivnosti praćenja;
 - *Kao načini rješavanja problema ističu se kontinuirano usavršavanje i edukacija službenika za informiranje i drugih zaposlenika i čelnika tijela javne vlasti, unaprjeđenje aplikativnog rješenja za dostavu godišnjeg izvješća, izrada publikacija i pomoćnih materijala, davanje preporuka i smjernica, provedba inspekcijskog nadzora s nalaganjem mjera za uklanjanje nepravilnosti.*
- Problemi vezani uz neefikasno korištenje Zakona o pravu na pristup informacijama od strane korisnika opstaju usprkos aktivnom angažmanu Povjerenika u javnosti;
 - *Kao načini rješavanja problema ističu se jačanje svijesti korisnika o njihovom pravu, koje se odvija putem edukacija i osobito online informiranja, izradom online materijala, izradom publikacija, održavanjem javnih događanja, javnom objavom odluka, suradnjom s medijima i udrugama, odgovaranjem na upite.*
- Tijela javne vlasti nisu u dovoljnoj mjeri upoznata s obvezama iz Zakona koje se odnose na ponovnu uporabu informacija i obvezom objavljivanja baza podataka u otvorenim i strojno čitljivim formatima.

- *Kao načini rješavanja problema ističu se jačanje svijesti korisnika o njihovom pravu, koje se odvija putem edukacija i osobito online informiranja, izradom online materijala, izradom publikacija, održavanjem javnih događanja, javnom objavom odluka i mišljenja na internetskoj stranici Povjerenika, suradnjom s medijima i udrugama, odgovaranjem na upite.*
- Nesuglasnost drugih propisa sa Zakonom o pravu na pristup informacijama kojim se razrađuje Ustavom zajamčeno pravo građana na informaciju
 - *Kao načini rješavanja ističu se uključivanje u savjetovanja s javnošću u postupcima donošenja propisa, davanje mišljenja na nacрте odnosno prijedloge propisa, sudjelovanje u javnim raspravama i događanjima, poticanje izmjena propisa kroz strateške dokumente.*

Za osiguravanje provedbe Zakona izazov i dalje predstavlja nadogradnja kapaciteta Povjerenika za informiranje, kako u pogledu zaposlenih, tako i u pogledu sredstava za pojedine aktivnosti te materijalnih uvjeta rada.

Vizija, misija i ciljevi Povjerenika za informiranje

Vizija

Prepoznavanje Povjerenika za informiranje kao neovisnog i stručnog tijela koje u javnom interesu, nepristrano i efikasno štiti i prati ostvarivanje prava građana na pristup i ponovnu uporabu informacija te promiče transparentnost i otvorenost tijela javne vlasti.

Misija

Misija Povjerenika za informiranje je efikasno, neovisno i nepristrano provoditi drugostupanjski postupak i inspekcijski nadzor nad tijelima javne vlasti u svrhu zaštite prava na pristup i ponovnu uporabu informacija, adekvatnim praćenjem ostvarivanja tih prava izvještavati javnost i educirati tijela javne vlasti te predlagati i poduzimati mjere za poboljšanje pravnog okvira i postupanja, a osobito promovirati i poticati transparentnost i otvorenost tijela javne vlasti na korist građana i u javnom interesu.

Ciljevi

1. Zaštita, praćenje i promicanje prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija
 - 1.1. Efikasna zaštita prava na pristup i ponovnu uporabu informacija
 - 1.2. Edukacija i promocija prava na pristup i ponovnu uporabu informacija
 - 1.3. Praćenje i izvještavanje o ostvarivanju prava na pristup i ponovnu uporabu informacija

1. Zaštita, praćenje i promicanje prava na pristup i ponovnu uporabu informacija

Zakonom o pravu na pristup informacijama utvrđeni su osnovni zadaci Povjerenika za informiranje te je određen njegov djelokrug i nadležnost. Opći cilj Povjerenika za informiranje poklapaju se s osnovnim zadacima: (a) zaštita prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija, koju obavlja provedbom žalbenog postupka i inspekcijskog nadzora te pružanjem pomoći tijelima javne vlasti i građanima; (b) praćenje ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija poduzimanjem stručno-analitičkih postupaka radi prikupljanja i analize podataka koji predstavljaju temelj za izvješćivanje i izradu preporuka za poboljšanje stanja i usklađivanje zakonodavnog okvira; (c) promicanje prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija, poduzimanjem promotivno-edukativnih aktivnosti radi jačanja svijesti građana i drugih korisnika o njihovom Ustavom zajamčenom pravu na pristup informacijama i načinima njegova ostvarivanja, informiranje javnosti o stupnju transparentnosti i otvorenosti javne vlasti te radu Povjerenika za informiranje, kao i educiranje tijela javne vlasti o provedbi Zakona.

Navedeni cilj sastavni je dio strateških dokumenata Hrvatskog sabora - Strategije suzbijanja korupcije za razdoblje 2015.-2020. godine (NN 26/15) i Strategije razvoja javne uprave za razdoblje 2015-2020. (NN 70/15) te niza akcijskih planova koji su u pripremi.

U Nacionalnom programu reformi za 2017. godinu, mjere iz područja ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija dio su aktivnosti predviđenih kroz razne mjere u različitim sektorima (npr. pravosuđe, zdravstvo, državna imovina), a posebno su istaknute u točki 4.1. *Jačanje konkurentnosti gospodarstva* – 4.1.1. Unaprjeđenje poslovnog okruženja – Unaprjeđenje pružanja elektroničkih usluga i pristupa informacijama za građane i poslovne subjekte, te 4.1.2. Poboljšanje upravljanja i raspolaganja državnom imovinom – Jačanje transparentnosti na razini trgovačkih društava u kojima JLP(R)S imaju vlasničke udjele. Kako je Povjerenik za informiranje nadležno nadzorno tijelo u području informacija javnog sektora te preventivni mehanizam u području suzbijanja korupcije, istovremeno sudjeluje o osmišljavanju pojedinih aktivnosti iz navedenih mjera te prati njihovo ostvarivanje.

Cilj osiguravanja pravodobne i efikasne zaštite i praćenja te kontinuiranog promicanja prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija omogućava prepoznavanje Povjerenika za informiranje kao neovisnog i stručnog tijela koje u javnom interesu, nepristrano i efikasno štiti i prati ostvarivanje prava građana na pristup i ponovnu uporabu informacija te promiče transparentnost i otvorenost tijela javne vlasti. Njime se osigurava ostvarivanje misije i zadataka Povjerenika za informiranje da efikasno, neovisno i nepristrano provodi drugostupanjski postupak i inspekcijski nadzor nad tijelima javne vlasti u svrhu zaštite prava na pristup i ponovnu uporabu informacija, adekvatno i kontinuirano prati ostvarivanje tih prava te izvještava javnost i educira tijela javne vlasti kao i predlaže i poduzima mjere za poboljšanje pravnog okvira i postupanja, a osobito promovira i potiče transparentnost i otvorenost tijela javne vlasti na korist građana i u javnom interesu.

1.1. Efikasna zaštita prava na pristup i ponovnu uporabu informacija

Povjerenik za informiranje nadzire provedbu Zakona o pravu na pristup informacijama kako u okviru nadzora i inspekcijskog nadzora tako i u provedbi drugostupanjskog postupka, te na odgovarajući način različitim stručno-analitičkim metodama prati rad tijela javne vlasti i ostvarivanje prava građana na transparentnu i otvorenu vlast i upravu. U slučaju kršenja odredbi Zakona Povjerenik može pokrenuti mehanizam sankcioniranja i kazniti tijelo javne vlasti novčanom kaznom, čime za tijelo javne vlasti ne nestaje obveza postupanja po Zakonu.

Jedna od temeljnih zadaća Povjerenika za informiranje jest provedba žalbenog postupka u odnosu na odluke tijela javne vlasti po zahtjevima za pristup ili ponovnu uporabu informacija odnosno rješavanje u slučajevima šutnje uprave, kada prvostupanjska tijela javne vlasti. U okviru osiguravanja efikasne provedbe Zakona o pravu na pristup informacijama Povjerenik za informiranje obavezan je osigurati nesmetanu provedbu drugostupanjskog postupka povodom žalbi.

Načini ostvarenja:

1.1.1. Efikasno i pravovremeno rješavanje po žalbama

1.1.2. Obavljanje nadzora nad provedbom ZPPI-a

1.1.3. Pružanje pomoći i davanje smjernica tijelima javne vlasti u pogledu provedbe ZPPI-a

1.1.1. Efikasno i pravovremeno rješavanje po žalbama

Povjerenik za informiranje nadležno za rješavanje o žalbama zbog uskrate informacija u odnosu na sva tijela javne vlasti, kojih je u Popisu tijela javne vlasti 5.881 (svibanj 2017.). Prema podacima iz godišnjih izvješća Povjerenika za informiranje u razdoblju 2014-2016. zaprimljeno je oko 650 žalbi godišnje, od kojih dvije trećine čine žalbe zbog šutnje uprave koje su u neznatnom padu (sa 64,42 na 60,47%). Uočeno je da je najvažniji problem kod rješavanja žalbi u zakonskim rokovima, koji su dvostruko kraći u odnosu rok iz Zakona o općem upravnom postupku, nedostatak službenika za rješavanje žalbi kao i velik priljev žalbi zbog nerješavanja od strane prvostupanjskih tijela (šutnja uprave). Hitnost rješavanja je osobito važna u postupcima ostvarivanja prava na pristup informaciji jer informacije moraju biti pravovremene, potpune i točne, a protekom vremena neke informacije više nisu aktualne i korisne tako da je nužno osigurati što brže donošenja odluka u žalbenom postupku, koje ovisi i o suradnji tijela javne vlasti u postupku (dostava očitovanja i spisa, informacije i drugo), kao i o kapacitetima Povjerenika za informiranje. Stopa rješavanja u odnosu na ukupan broj žalbi povećana je s 58,10% u 2015., na 66,40% u 2016., a stopa rješavanja u odnosu na broj zaprimljenih žalbi na godišnjoj razini u 2016. iznosi 106,14%. Cilj je Povjerenika osigurati da se žalbe rješavaju efikasno i u što kraćim rokovima.

1.1.2. Obavljanje nadzora nad provedbom ZPPI-a

ZPPI određuje da inspekcijski nadzor nad provedbom Zakona obavljaju inspektori i drugi ovlaštene službenici Ureda povjerenika za informiranje. Inspekcijski nadzor obavlja se povodom zaprimljenih predstavki korisnika prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija, na prijedlog treće strane ili po službenoj dužnosti. Provedba inspekcijskog nadzora započela je u drugoj polovici 2015., po zapošljavanju inspektora, a tijekom 2015. i 2016. obavljeno je u 20 odnosno 28 neposrednih nadzora, te 1 odnosno 21 posredni inspekcijski nadzor.

U provedbi nadzora u odnosu na tijela javne vlasti Povjerenik za informiranje postupajući po predstavkama građana i drugih korisnika prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija zahtijeva izvješća, podatke i druge obavijesti o postupanju tijela javne vlasti vezanih za provedbu odredbi Zakona te podnositelje obavještava o utvrđenim činjenicama, odnosno poduzetim mjerama povodom predstavke. Broj predstavki kreće se između u 2016. povećan je za preko 50% (324 predstavke).

Temeljem utvrđenih nepravilnosti Povjerenik pokreće prekršajni postupak.

Cilj je Povjerenika za informiranje osigurati efikasnu provedbu nadzora te rješavanja predstavki korisnika.

1.1.3. Pružanje pomoći i davanje smjernica tijelima javne vlasti u pogledu provedbe ZPPI-a

Povjerenik za informiranje kao tijelo koje štiti, prati i promiče pravo na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija redovito pruža korisnicima (građanima, pravnim osobama, novinarima) i tijelima javne vlasti (osobito službenicima za informiranje) pomoć i daje odgovore na pitanja u svezi s primjenom Zakona. Godišnje se zaprimi preko 400 pisanih upita te isto toliko upita putem info-telefona.

S obzirom da se u primjeni ZPPI-a i propisa iz područja pristupa informacija i ponovne uporabe informacije mogu javiti određene dvojbe oko pravnog okvira i zahtjeva koji različiti propisi traže potrebno je izraditi smjernice i upute kojima se tijela javne vlasti trebaju rukovoditi kod donošenja odluka. U 2015. i 2016. izrađeno je više smjernica i uputa za postupanje u odnosu na pojedine obveze iz Zakona.

Opći cilj	1. Zaštita, praćenje i promicanje prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija						
Posebni cilj	1.1. Efikasna zaštita prava na pristup i ponovnu uporabu informacija						
Program u državnom proračunu	2121 ZAŠTITA I PROMICANJE PRAVA NA PRISTUP INFORMACIJAMA						
POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA							
Način ostvarenja	Aktivnost/projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2018.	Ciljana vrijednost 2019.	Ciljana vrijednost 2020.
1.1.1. Efikasno i pravovremeno rješavanje po žalbama	A874001 Administracija i upravljanje	Broj riješenih žalbenih predmeta	Broj	674	700	750	800
1.1.2. Obavljanje nadzora nad provedbom ZPPI	A874001 Administracija i upravljanje	Broj provedenih neposrednih inspekcijskih nadzora	Broj	28	30	30	30
	A874001 Administracija i upravljanje	Broj riješenih predstavlki korisnika	Broj	237	250	250	250
	A874001 Administracija i upravljanje	Broj pokrenutih prekršajnih postupaka	Broj	13	15	15	15
1.1.3. Pružanje pomoći i davanje smjernica tijelima javne vlasti u pogledu provedbe ZPPI	A874001 Administracija i upravljanje	Broj izrađenih i objavljenih uputa za provedbu ZPPI	Broj	5	4	4	4
	A874001 Administracija i upravljanje	Broj odgovora na upite tijela javne vlasti i korisnika putem info-telefona	Broj	906	900	900	900

		i e-poštom					
	A874001 Administracija i upravljanje, K874004 Informatizacija	Redovito objavljivanje važnijih odluka i mišljenja Povjerenika na Internet stranici – tražilica TOM	Broj objavljenih odluka i mišljenja	150	180	200	220

1.2. Edukacija i promocija prava na pristup i ponovnu uporabu informacija

Zakonsku obvezu Povjerenika za informiranje da 'predlaže mjere za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika za informiranje u tijelima javne vlasti i upoznavanje s njihovim obvezama u vezi s primjenom Zakona kako je ona definirana u članku 35. Zakona Povjerenik za informiranje tumači ne samo kao mogućnost predlaganja programa stručnog usavršavanja i osposobljavanja drugim tijelima već i kao mogućnost i dužnost da samostalno provodi te programe, osiguravajući kvalitetu i efikasnost edukacija.

Načini ostvarenja:

1.2.1. Stručno usavršavanje službenika za informiranje u tijelima javne vlasti

1.2.2. Educiranje građana i drugih korisnika prava na pristup i ponovnu uporabu informacija

1.2.3. Promocija pristupa informacijama i jačanje vidljivosti Povjerenika za informiranje u javnosti

1.2.1. Stručno usavršavanje službenika za informiranje u tijelima javne vlasti

Uloga je Povjerenika za informiranje u okviru funkcije zaštite i promicanja kontinuirano osmišljavati i provoditi programe stručnog osposobljavanja i usavršavanja službenika za informiranje i drugih osoba u tijelu javne vlasti koji su uključeni u proces objave podataka, posebno koristeći nove metode i nastojeći doprijeti do svih tijela javne vlasti i to kroz prilagođene edukacije (edukacijski programi za pojedine skupine, online programi edukacije, lokalna prisutnost) te uz partnerstvo s drugim institucijama.

Unatoč kontinuiranoj provedbi programa stručnog osposobljavanja (32 edukacije u 2016.), i dalje je kod velikog dijela službenika za informiranje vidljiv nedostatak stručnih znanja za provedbu ZPPI-a i drugih propisa, osobito upravnog postupka i ostalih propisa kojima se uređuje područje informacijskog prava (npr. propisi kojima se uređuju osobni podaci, klasificirani podaci, poslovna tajna, i sl.) pa i razlikovanje osnovne djelatnosti tijela od postupanja prema zahtjevima za pristup informacijama i ponovnom uporabom informacija.

Cilj je Povjerenika osigurati kontinuiranu provedbu programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja službenika za informiranje i drugih osoba u tijelu javne vlasti koji su uključeni u proces objave informacija te omogućavanje razmjene iskustava i uočenih problema u radu, uz iznalaženje rješenja za iste.

1.2.2. Educiranje građana i drugih korisnika prava na pristup i ponovnu uporabu informacija

Povjerenik za informiranje osmišljava i provodi edukacijske i promotivne aktivnosti iz područja prava na pristup informacijama za ciljane društvene skupine (građani, mediji, udruge civilnog društva, privatni sektor), a u svrhu upoznavanja javnosti s pravom na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija te načinima njihova

ostvarivanja. To osobito čini putem edukacijskih programa (8 edukacija u 2016.) izradom i objavom edukativnih i promotivnih materijala.

1.2.3. Promocija pristupa informacijama i jačanje vidljivosti Povjerenika za informiranje u javnosti

Potrebno je osvještavati građane o postojanju njihovog ustavom zajamčenog prava i pravnim sredstvima kojima ga mogu ostvariti, kao i opće podizanje građanske svijesti o njihovim pravima i obvezama. U tom smislu, važno je da građani budu upoznati s radom Povjerenika za informiranje koji je zaštitnik njihovih prava te da svojim učinkovitim radom omogućuje izgradnju povjerenja građana u tu instituciju, ali i u institucije vlasti i uprave.

U svrhu informiranja javnosti i promicanja prava na pristup i ponovnu uporabu informacija Povjerenik za informiranje osmišljavanja i organizira javna događanja usmjerena na opću javnost, pojedine skupine građana (mediji, udruge, mladi, itd.) ili stručnu javnost. U tu svrhu planira se organizacija nekoliko javnih događanja godišnje, a osobito skup povodom Međunarodnog dana prava na pristup informacijama 28. rujna, povodom dana otvorenih podataka u veljači/ožujku te održavanje radionice, seminara ili konferencije za stručnu javnost o pojedinim pitanjima iz područja prava na pristup i ponovnu uporabu informacija, kao i sudjelovanjem u promotivnih događanjima drugih tijela, udruga i medija.

Važna smjernica za rad tijela javne vlasti, te izvor informacija za građane, organizacije civilnog društva, medije i druge korisnike je internetska stranica Povjerenika za informiranje te je nužno provoditi aktivnosti osmišljavanja, uređivanja, ažuriranja i održavanja službene internet stranice Povjerenika te pratećih sadržaja (aplikacije, newsletter, društvene mreže itd.).

Opći cilj	1. Zaštita, praćenje i promicanje prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija						
Posebni cilj	1.2. Edukacija i promocija prava na pristup i ponovnu uporabu informacija						
Program u državnom proračunu	2121 ZAŠTITA I PROMICANJE PRAVA NA PRISTUP INFORMACIJAMA						
POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA							
Način ostvarenja	Aktivnost/pr ojekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2018.	Ciljana vrijednost 2019.	Ciljana vrijednost 2020.
1.2.1. Stručno usavršavanje službenika za informiranje u tijelima javne vlasti	A874006 Promicanje prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija	Izrada i provedba programa usavršavanja za službenika za informiranje	Broj održanih edukacijskih aktivnosti / broj educiranih službenika	32/900	20/400	25/500	30/600
	A874007 ESF Projekt Jačanje kapaciteta TJV, udruga i medija za provedbu ZPPI	Održavanje edukativnih radionica za službenike za informiranje, građane, civilno društvo i medije o savjetovanjima s javnošću	Broj aktivnosti / sudionika	2 / 40	3/60	0	0
1.2.2. Educiranje	A874006 Promicanje prava na pristup	Održavanje edukativnih radionica o pristupu i	Broj aktivnosti	6	10	10	10

građana i drugih korisnika prava na pristup i ponovnu uporabu informacija	informacijama i ponovne uporabe informacija	ponovnoj uporabi informacija za korisnike (građane, civilno društvo i medije)					
1.2.3. Promocija pristupa informacijama i jačanje vidljivosti Povjerenika za informiranje u javnosti	A874006 Promicanje prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija	Održavanje javnih događanja za građane, civilno društvo i medije (konferencije, okrugli stolovi, radionice)	Broj događanja	6	5	5	5
	A874007 ESF Projekt Jačanje kapaciteta TJV, udruga i medija za provedbu ZPPI	Izrada i objava <i>online</i> promotivnih i edukativnih materijala	Broj materijala	0	3	0	0
	A874006 Promicanje prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija	Izrada i objava publikacija, biltena i vijesti	Broj publikacija i biltena / vijesti	5 / 57	5/50	5/50	5/50

1.3. Praćenje i izvještavanje o ostvarivanju prava na pristup i ponovnu uporabu informacija

Povjerenik za informiranje ima zadaću praćenja provedbe ZPPI i propisa koji uređuju pravo na pristup informacijama te izvješćuje javnost o njihovoj provedbi. Također promiče prava na pristup informacijama, obavlja analitičke i stručne poslove, te u svrhu ispunjavanja zakonskih obveza i usporedbe s dobrim praksama drugih nadzornih tijela za pristup informacijama i ponovne uporabe informacija surađuje s međunarodnim i domaćim tijelima te privatnim i civilnim sektorom. U tu svrhu Povjerenik stručno-analitičkim postupcima prikuplja i analizira podatke koji služe kao temelj za izvješćivanje te davanje preporuka za poboljšanje stanja tijelima javne vlasti, te nadležnim institucijama za usklađivanje zakonodavnog okvira.

Načini ostvarenja:

- 1.3.1. Objava, održavanje i kontinuirano ažuriranje baza, registara i aplikacija
- 1.3.2. Izvješćivanje o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama
- 1.3.3. Provedba istraživanja o pojedinim aspektima provedbe Zakona o pravu na pristup informacijama
- 1.3.4. Praćenje međunarodnog, europskog i domaćeg zakonodavstva i predlaganje unaprjeđenja zakonodavstva

1.3.1. Objava, održavanje i kontinuirano ažuriranje baza, registara i aplikacija

U nadležnosti Povjerenika za informiranje temeljem ZPPI odnosno strateških dokumenata Hrvatskog sabora su obveze uspostavljanja, održavanja i objave te kontinuiranog održavanja niza baza i aplikacija - popis tijela javne vlasti, evidencija isključivih prava na ponovnu uporabu informacija, aplikacija za dostavu godišnjih izvješća, tražilica odluka i mišljenja.

Popis tijela javne vlasti (registar službenika za informiranje) i aplikacija za dostavu godišnjih izvješća temeljni su alati za izvršavanje zakonom propisanih obveza tijela javne vlasti i Povjerenika, ali i informiranje javnosti te jačanje provedbe Zakona, s obzirom da njihovom objavom građani dobivaju na pristupačan i potpun način informaciju koja im olakšava ostvarivanje njihova prava. Vođenje registra isključivih prava omogućava praćenje i kontrolu ograničenja ponovne uporabe informacija u korist pojedinih subjekata. Objava odluka i mišljenja Povjerenika osigurava adekvatno upućivanje tijela i korisnika u načine ostvarivanja prava kroz dosadašnju praksu Povjerenika i Visokog upravnog suda.

1.3.2. Izvješćivanje o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama

Sukladno čl. 35. st.3., al. 3. i al.5. Povjerenik izvješćuje javnost o provedbi Zakona te na odgovarajuće načine informira javnost o ostvarivanju prava korisnika na pristup informacijama, u što su uključeni mrežna stranica, savjetovanja, medijski istupi itd. Povjerenik podnosi Hrvatskom saboru godišnje izvješće o provedbi Zakona koje

izrađuje temeljem prikupljenih izvješća od tijela javne vlasti, obavljenih nadzora te rezultata stručno-analitičkih postupaka. Ujedno može podnositi posebna izvješća o pojedinim pitanjima od važnosti za provedbu Zakona. Povjerenik također pravodobno i redovito obavještava stručnu i opću javnost o aktualnim temama iz područja prava na pristup informacijama. Povjerenik izvještava i Europsku komisiju svake tri godine o provedbi Direktive o ponovnoj uporabi informacija, s time da je prvo izvješće planirano za 2017. godinu, a sljedeće u 2020. godini. Osim te zakonom propisane obveze, Povjerenik, u suradnji s Ministarstvom uprave, svake godine dostavlja podatke o stanju otvorenih podataka u Republici Hrvatskoj sukladno Direktivi, radi izrade benchmarking studije Europske komisije.

1.3.3. Provedba istraživanja o pojedinim aspektima provedbe Zakona o pravu na pristup informacijama

Zadatak je Povjerenika izraditi adekvatnu metodologiju za praćenje provedbe prava na pristup informacijama te istu primjenjivati putem analitičko-stručnih postupaka primjerice provođenje istraživanja i stručne analize iz područja prava na pristup informacijama i prava na ponovnu uporabu informacija, uključujući prikupljanje podataka i izradu usporedne analize inozemnih iskustava u primjeni Direktive o ponovnoj uporabi informacija 2003/98/EZ, 2013/37/EU te Uredbe 1049/2001 Vijeća Europe o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije

1.3.4. Praćenje međunarodnog, europskog i domaćeg zakonodavstva i predlaganje unaprjeđenja zakonodavstva

Povjerenik za informiranje u svrhu razmjene iskustava i razmatranja pojedinih tema kao i poduzimanja pojedinih aktivnosti potiče i održava kontinuiranu suradnju organizacijama civilnog društva, akademskom zajednicom, drugim institucijama i medijima. Povjerenik osobito uspostavlja i održava međunarodnu suradnju, te temeljem praćenja i analize komparativnog zakonodavstva predlaže unaprjeđenja zakonodavstva i dobre domaće prakse.

Opći cilj	1. Zaštita, praćenje i promicanje prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija						
Posebni cilj	1.3. Praćenje i izvještavanje o ostvarivanju prava na pristup i ponovnu uporabu informacija						
Program u državnom proračunu	2121 ZAŠTITA I PROMICANJE PRAVA NA PRISTUP INFORMACIJAMA						
POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA							
Način ostvarenja	Aktivnost/projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2018.	Ciljana vrijednost 2019.	Ciljana vrijednost 2020.
1.3.1. Objava, održavanje i kontinuirano ažuriranje baza, registara i aplikacija	A874001 Administracija i upravljanje, K874004 Informatizacija	Objavljene i ažurirane elektroničke baze, registri i aplikacije (Popis TJV, EIPPU, Izvješća, TOM)	Broj / Učestalost	4 / kontinuirano	4 / kontinuirano	4/ kontinuirano	4/ kontinuirano
1.3.2. Izvješćivanje o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama	A874001 Administracija i upravljanje	Povećan postotak prikupljenih godišnjih izvješća od tijela javne vlasti	Postotak dostavljenih izvješća u odnosu na ukupan broj obveznika	76,41%	85%	87%	90%
	A874001 Administracija i upravljanje,	Izrada i objava godišnjeg	Broj izvješća	1	1	1	1

	K874004 Informatizacija	Izvešća o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama i pojedinim aspektima Zakona					
	A874001 Administracija i upravljanje, K874004 Informatizacija	Broj izrađenih i objavljenih izvješća o provedbi Direktive PSI	Broj izvješća	1	1	1	2
1.3.3. Provedba istraživanja o pojedinim aspektima provedbe Zakona o pravu na pristup informacijama	A874001 Administracija i upravljanje	Broj izrađenih i objavljenih analitičkih studija	Broj	5	5	5	5
	K874004 Informatizacija	Unaprijeđeni programi za unutarnje procese Ureda	Broj	1	1	1	1
1.3.4. Praćenje međunarodnog, europskog i domaćeg zakonodavstva i predlaganje unaprijeđenja zakonodavstva	A874001 Administracija i upravljanje	Praćenje zakonodavstva uz predstavljanje domaćih, europskih i komparativnih iskustava /	Broj objavljenih odluka / danih mišljenja na propise	10 / 2	15 / 5	20 / 10	25 / 15

		davanje mišljenja na prijedloge propisa					
--	--	--	--	--	--	--	--

Prilog 4: Tablica pokazatelja učinka

TABLICA POKAZATELJA UČINKA						
Opći cilj:	Redni broj i naziv: 1. <i>Zaštita, praćenje i promicanje prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija</i>					
Posebni cilj	Pokazatelj učinka	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2018.	Ciljana vrijednost 2019.	Ciljana vrijednost 2020.
1.1. Efikasna zaštita prava na pristup i ponovnu uporabu	Povećana razina zaštite prava na pristup i ponovnu uporabu informacija pravodobnim i na Zakonu o pravu na pristup informacijama pravodobnim i na zakonu utemeljenim postupanjem (unutar 10% povećanja u odnosu na postojeći broj predmete)	Postotak riješenih predmeta	66,4%	70%	75%	85%
1.2. Edukacija i promocija prava na pristup i ponovnu uporabu informacija	Povećana kompetentnost tijela javne vlasti za pravodobno i zakonito postupanje i korisnika za ostvarivanje njihovih prava	Broj educiranih službenika i korisnika	1.000	1.100	1.200	1.300
1.3. Praćenje i izvještavanje o ostvarivanju prava na pristup i ponovnu uporabu informacija	Povećan udio proaktivno objavljenih informacija i otvorenih podataka temeljem provedenih analiza	Postotak objavljenih informacija	60%	75%	80%	85%

Povjerenica za informiranje

dr.sc. Anamarija Musa, dipl.iur.

KLASA: 400-06/17-01/3
URBROJ: 401-01/01-17-02

Zagreb, 08. svibnja 2017.